

**USTAWA O UBEZPIECZENIACH
OBOWIĄZKOWYCH,
UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZU
GWARANCYJNYM I POLSKIM BIURZE
UBEZPIECZYCIELI KOMUNIKACYJNYCH**

Komentarz

redakcja naukowa Grzegorz Dybała, Kamil Szpyt

Grzegorz Dybała, Agnieszka Kubiak-Cyrul, Małgorzata Maliszewska
Magdalena Aleksandra Plakwicz, Jakub J. Szczerbowski, Kamil Szpyt
Grzegorz Urbanik, Michał P. Ziemiak, Marzena Zygo

KOMENTARZE

USTAWA O UBEZPIECZENIACH OBOWIĄZKOWYCH, UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZU GWARANCYJNYM I POLSKIM BIURZE UBEZPIECZYCIELI KOMUNIKACYJNYCH

Komentarz

redakcja naukowa Grzegorz Dybała, Kamil Szpyt

Grzegorz Dybała, Agnieszka Kubiak-Cyrul, Małgorzata Maliszewska
Magdalena Aleksandra Plakwicz, Jakub J. Szczerbowski, Kamil Szpyt
Grzegorz Urbanik, Michał P. Ziemiak, Marzena Zygo

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 września 2022 r.

Recenzent
Dr hab. Dariusz Fuchs, prof. UKSW

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Livia Śpiewak

Opracowanie redakcyjne
Słůwko Agata Czuj

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-715-2

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Przedmowa	15
USTAWA z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych	17
Rozdział 1. Przepisy ogólne	19
Art. 1. [Przedmiot ustawy]	20
Art. 2. [Słowniczek ustawowy]	24
Art. 3. [Definicja ubezpieczenia obowiązkowego]	32
Art. 4. [Katalog ubezpieczeń obowiązkowych]	37
Art. 5. [Zawarcie umowy ubezpieczenia obowiązkowego]	38
Art. 5a. [Milcząca przyjęcie oferty zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego]	41
Art. 6. [Konwalidacja umowy ubezpieczenia obowiązkowego zawartej z naruszeniem przepisów prawa]	43
Art. 7. [Suma gwarancyjna i suma ubezpieczenia]	44
Art. 8. [Składka ubezpieczeniowa w ubezpieczeniach obowiązkowych]	47
Art. 8a. [Żądanie zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej]	52
Art. 9. [Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela]	54
Art. 9a. [Wypadek ubezpieczeniowy]	58
Art. 10. [Spełnienie obowiązku ubezpieczenia]	60
Art. 11. [Zakres obowiązkowych ubezpieczeń OC wynikających z odrębnych aktów prawnych]	62
Art. 12. [Czas trwania ochrony ubezpieczeniowej]	64
Art. 13. [Podstawa wypłaty świadczenia i jego wysokość]	66
Art. 14. [Postępowanie likwidacyjne]	70
Art. 14a. [Termin wypłaty odszkodowania w przypadku sporu między Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym a zakładem ubezpieczeń]	75
Art. 15. [Zwrot wydatków poniesionych przez ubezpieczającego]	76
Art. 16. [Obowiązki w razie powstania wypadku ubezpieczeniowego]	78

PRZEDMOWA

Oddawany w Państwa ręce komentarz do ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych stanowi rezultat prac wieloautorskiego zespołu. Jako redaktorzy jesteśmy niezwykle dumni i szczęśliwi, że w jego szeregach udało się nam zgromadzić zarówno wybitnych teoretyków, jak i – w przeważającej części – praktyków, od wielu lat związanych z rynkiem ubezpieczeń.

Ubezpieczenia gospodarcze pełnią niezwykle ważną rolę w codziennym życiu każdego człowieka, nawet jeżeli na pierwszy rzut oka nie zdaje on sobie z tego sprawy. Wśród nich za szczególnie istotne należy uznać ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zwłaszcza te o charakterze obowiązkowym. Wynika to między innymi z faktu, że ostatnimi laty można było zaobserwować prawdziwe prosperity rynku odszkodowań, ze szczególnym uwzględnieniem tych powiązanych ze zdarzeniami komunikacyjnymi. Sprawy wytaczane przez samych bezpośrednio poszkodowanych, a także te inicjowane przez najbliższych członków ich rodzin bezapelacyjnie zdominowały wokandy wydziałów cywilnych w rodzinnych sądach powszechnych. Analogiczna pozycja przypadła w wydziałach gospodarczych postępowaniom dotyczącym zwrotu kosztów najmu pojazdów zastępczych, kosztów naprawy pojazdu, jego holowania oraz utraty wartości handlowej. Tym samym trudno zaprzeczyć, że jest to problematyka niezwykle aktualna.

Jednocześnie, co znamienne, samych komentarzy do wspomnianej na początku ustawy (bodajże – najważniejszej obok kodeksu cywilnego z punktu widzenia dochodzenia roszczeń odszkodowawczych) jest na rynku stosunkowo niewiele. Jest to zaskakujące, bowiem o ile wspomniany obszar nie podlega na co dzień szczególnie istotnym i gwałtownym zmianom ustawodawczym, o tyle w żadnym razie nie można powiedzieć, by panowała w nim stagnacja. Olbrzymi wpływ ma na niego w szczególności orzecznictwo, próbujące dostosować wykładnię obowiązujących przepisów do dynamicznie zmieniających się stosunków społecznych. Orzecznictwo, które niejednokrotnie potrafi wyjaśnić tyle samo starych wątpliwości, co stworzyć nowe.

Publikacja przeznaczona jest dla wszystkich osób związanych z szeroko pojętym rynkiem ubezpieczeń. Wydaje się jednak, że najczęściej sięgać będą do niej praktycy: sędziowie, radcowie prawni, adwokaci, pracownicy kancelarii odszkodowawczych i towarzystw ubezpieczeniowych. I z myślą o nich właśnie ten komentarz powstał. Zresztą w środowisku praktyków – niezależnie od dziedziny prawa, którą się zajmują – od lat krąży tyle zabawne, co niejednokrotnie prawdziwe powiedzenie, że „tam, gdzie zaczyna się problem, kończy się komentarz”. Pozostaje nam mieć nadzieję, że podczas lektury niniejszego dzieła podobne myśli będą Państwa nachodzić jak najrzadziej.

dr Grzegorz Dybała
dr Kamil Szpyt

USTAWA

z dnia 22 maja 2003 r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 621; zm.: Dz.U. z 2022 r. poz. 655)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

1) dyrektywy 92/49/EWG z 18 lipca 1992 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie oraz zmieniająca dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG (trzecia dyrektywa w sprawie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie) (Dz.Urz. WE L 228 z 11.08.1992);

2) dyrektywy 2000/26/WE z 16 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych, zmieniającej dyrektywy 73/239/EWG i 88/357/EWG (czwarta dyrektywa w sprawie ubezpieczeń komunikacyjnych) (Dz.Urz. WE L 181 z 20.07.2000).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Literatura: Banasiński A., *Ubezpieczenia gospodarcze*, Warszawa 1993; Byczko S., *Interes ubezpieczeniowy a obowiązek spełnienia świadczenia ubezpieczyciela w umowie ubezpieczenia*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Iuridica” 2013/72; Byczko S., *Interes ubezpieczeniowy. Aspekty prawne*, Warszawa 2013; Czachórski W., *Zobowiązania – zarys wykładu*, Warszawa 2003; *Kodeks cywilny. Komentarz*, t. 3, red. K. Osajda, Warszawa 2017; Kowalewski E., *Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej. Funkcje i przemiany*, Toruń 1981; Kowalewski E., *Wprowadzenie do teorii interesu ubezpieczeniowego* [w:] *Ubezpieczenia w gospodarce rynkowej*, red. A. Wąsiewicz, Bydgoszcz 1997; Kowalewski E., Fuchs D., Mogilski W.W., *Znaczenie przymusu ubezpieczenia w ubezpieczeniach komunikacyjnych*, PUG 2007/4; Fuchs D., *Interes ubezpieczeniowy w europejskim projekcie PEICL w świetle kodeksowej regulacji umowy ubezpieczenia* [w:] *Sto lat polskiego prawa handlowego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Andrzejowi Kidybie*, t. 2, red. M. Dumkiewicz, K. Kopaczyńska-Pieczniak, J. Szczotka, Warszawa 2020; Fuchs D., *Jurisdykcja sądów powszechnych w zakresie ubezpieczeń gospodarczych zgodnie z rozporządzeniem nr 1215/2012 (tzw. Bruksela Ibis) z uwzględnieniem konwencji Lugano II* [w:] *Kontrakty na rynku ubezpieczeń*, red. D. Fuchs, K. Malinowska, D. Maśniak, Warszawa 2020; Fuchs D., *Prawo ubezpieczeń komunikacyjnych w Polsce. Uwagi z perspektywy akademickiej* [w:] *Ubezpieczenia komunikacyjne OC w Europie i w Polsce*, red. M. Monkiewicz, Warszawa 2009; Fuchs D., *Rozgraniczenie zakresu zastosowania norm kodeksu cywilnego oraz tzw. pakietu ustaw ubezpieczeniowych do ubezpieczeń OC posiadaczy pojazdów mechanicznych*, „Rejent” 2007/4; Fuchs D., *Znaczenie nowelizacji niektórych norm kodeksu cywilnego o umowie ubezpieczenia*, „Prawo Asekuracyjne” 2008/3; Kowalewski E., Fuchs D., Mogilski W.W., Serwach M., *Prawo ubezpieczeń gospodarczych*, Bydgoszcz–Toruń 2006; Kowalewski E., Mogilski W., *O potrzebie zmian niektórych uregulowań prawnych ubezpieczeń obowiązkowych*, „Rozprawy Ubezpieczeniowe” 2013/15; Kowalewski E., Sangowski T., *Prawo ubezpieczeń gospodarczych. Komentarz*, Warszawa 2004; Mogilski W.W., *Pojęcie ubezpieczenia obowiązkowego w kontekście form przymusu ubezpieczenia* [w:] *System prawny ubezpieczeń obowiązkowych. Przesłanki i kierunki reform*, red. E. Kowalewski, Toruń 2014; Orlicki M., *Problematyka odpowiedzialności organu odszkodowawczego*, „Zeszyty Prawnicze UKSW” 2004/4.2; Orlicki M., *Ubezpieczenia obowiązkowe*, Warszawa 2011; Orlicki M.,

Umowa ubezpieczenia, Warszawa 2002; Orlicki M., Przewalska K., *Nowe prawo ubezpieczeń gospodarczych*, Bydgoszcz–Warszawa–Poznań 2004; *Prawo ubezpieczeń gospodarczych*, t. I, *Komentarz*, red. M. Serwach, M. Glicz, Z. Brodecki, Warszawa 2010; Pyziak-Szafnicka M., *Uznanie długu*, Warszawa 1996; Safjan M., *Klauzule generalne w prawie cywilnym (przyczynek do dyskusji)*, PiP 1990/11; Sangowski T., *Regres ubezpieczeniowy*, Warszawa 1977; Serwach M., *Dług ubezpieczyciela a zakres actio directa* [w:] *Umowa ubezpieczenia – aktualne problemy prawne*, red. A. Koch, Bydgoszcz–Poznań 2005; Serwach M., *Wina jako zasada odpowiedzialności cywilnej oraz okoliczność zwalniająca z obowiązku naprawienia szkody*, „Wiadomości Ubezpieczeniowe” 2009/1; Skowrońska-Bocian E., Warciński M. [w:] *Kodeks cywilny*, t. 1, *Komentarz do art. 1–449¹⁰*, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2020; Skuczyński P., *Soft law w perspektywie teorii prawa* [w:] *System prawny a porządek prawny*, red. O. Bogucki, S. Czepita, Szczecin 2008; Sośniak M., *Bezprawność zachowania jako przesłanka odpowiedzialności cywilnej za czyny niedozwolone*, Kraków 1959; Stanek J., *Uznanie roszczenia przez zakład ubezpieczeń. Case study*, „Wiadomości Ubezpieczeniowe” 2018/1; *System prawa cywilnego*, t. I, *Część ogólna*, red. S. Grzybowski, Wrocław 1974; Szczygieł M., *Właściwość (natura) stosunku zobowiązaniowego jako ograniczenie zasady swobody umów*, „Palestra” 1997/7–8; *Ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych – nowe spojrzenie na znaną instytucję*, red. M. Orlicki, J. Pokrzywniak, A. Raczyński, Poznań 2021; *Vademecum ubezpieczeń gospodarczych*, red. T. Sangowski, Poznań 1998; Wałachowska M., *W sprawie stosowania przepisów kodeksu cywilnego do umowy ubezpieczenia obowiązkowego* [w:] *System prawny ubezpieczeń obowiązkowych. Przesłanki i kierunki reform*, red. E. Kowalewski, W.W. Mogiński, Toruń 2014; Wielgus K., *Umowne uznanie długu*, „Kwartalnik Prawa Prywatnego” 2020/2; Williams C.A. Jr., Smith M.L., Young P.C., *Zarządzanie ryzykiem a ubezpieczenia*, Warszawa 2002; *Prawo umów w obrocie gospodarczym*, red. S. Włodyka, Kraków 1993; Wolińska B. [w:] *Prawo ubezpieczeń gospodarczych. Ustawy z komentarzem*, red. S. Rogowski, Warszawa 2004; Wyszyńska-Ślufińska P., *Interes ubezpieczeniowy w ubezpieczeniu mienia posiadanego na innej podstawie niż prawo własności*, „Wiadomości Ubezpieczeniowe” 2018/2; Zeliwiański R., *O potrzebie podejmowania przez zakłady ubezpieczeń działań prewencyjnych dotyczących szkód powstałych w związku z ruchem pojazdów mechanicznych*, „Rozprawy Ubezpieczeniowe” 2013/15.

Art. 1. [Przedmiot ustawy]

Ustawa określa:

- 1) **zasady zawierania i wykonywania umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych;**
- 2) **sposób kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń, o których mowa w pkt 1, oraz konsekwencje niespełnienia tego obowiązku;**
- 3) **podstawowe zasady, jakim powinny odpowiadać inne, niż określone w pkt 1, umowy ubezpieczeń obowiązkowych;**

4) zadania i zasady działania Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Spis treści

I. Uwagi ogólne	21
II. Zawieranie i wykonywanie umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego	21
III. Kontrola spełnienia obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej i obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego	23
IV. Zadania i zasady działania UFG i PBUK	23

I. Uwagi ogólne

1. Obszary tematyczne ustawy. W komentowanym artykule określony został zakres przedmiotowy ustawy. Można go podzielić na cztery obszary tematyczne, których łączna analiza umożliwia identyfikację problematyki dotyczącej ubezpieczeń obowiązkowych. Jednakże w analizowanym przepisie ustawodawca nie wskazał definicji ubezpieczenia obowiązkowego, przyjmując zapewne założenie, że jego niezbędnym elementem jest wprowadzenie obowiązku jego zawarcia.

II. Zawieranie i wykonywanie umów obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego

2. Systematyka ustawy. Regulacje dotyczące zasad zawierania i wykonywania trzech obowiązkowych umów ubezpieczeń zostały usystematyzowane w samodzielnych rozdziałach. Problematyka dotycząca ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta w rozdziale 2 w art. 23–43 u.u.o. Tytuł rozdziału 2 w brzmieniu „Ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych” nie jest tożsamy z identyfikacją umowy obowiązkowego ubezpieczenia wskazanego w art. 23 ust. 1 u.u.o. jako obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Ustawodawca w tytule rozdziału 2 nie wskazuje na zakres ubezpieczenia odnoszący się do szkód powstałych w związku z ruchem posiadanego pojazdu. Obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych pozostaje najważniejszym rodzajem ubezpieczeń w Polsce, Europie i na świecie (M. Orlicki, *Ubez-*

pieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych – nowe spojrzenie na znaną instytucję, Poznań 2021, s. 11).

- 3. Identyfikacja ubezpieczeń obowiązkowych.** Prawna problematyka dotycząca obowiązkowego ubezpieczenia OC rolników została zawarta w rozdziale 3 komentowanej ustawy w art. 44–58. Tytuł rozdziału 3 dotyczący identyfikacji obowiązkowego ubezpieczenia nie jest tożsamy z jego identyfikacją wskazaną w art. 44, zgodnie z którym rolnik jest zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia OC rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego. Regulacje dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych zostały uregulowane w rozdziale 4 zatytułowanym „Ubezpieczenie budynków rolniczych”. Ustawodawca wprowadził zatem różne sposoby identyfikacji umów obowiązkowego ubezpieczenia zawarte w odrębnych jej tytułach z tymi, które zostały zastosowane w treści ustawy. Wprowadzony przez ustawodawcę niejednorodny sposób identyfikacji ubezpieczeń obowiązkowych powoduje możliwość stosowania w przestrzeni ubezpieczeniowej różnego ich nazewnictwa.
- 4. Zakres przedmiotowy ustawy.** Faktycznie zakres przedmiotowy ustawy w części dotyczącej zasad zawierania i wykonywania umów ubezpieczeń jest znacząco szerszy. Tytułem przykładu można wskazać zagadnienia dotyczące regulacji zasad odnoszących się do wysokości odszkodowania czy regresu zakładu ubezpieczeń w umowie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (zob. art. 36 oraz art. 43 u.u.o.) czy zagadnienia dotyczące zasad ustalania wysokości odszkodowania w ubezpieczeniu OC rolników (zob. art. 52 u.u.o.) i regresu (zob. art. 58 u.u.o.) lub szkody w umowie ubezpieczenia budynku wchodzącego w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych (zob. art. 68 u.u.o.). Zagadnienia dotyczące komentowanej problematyki były już przedmiotem analizy. Warto wspomnieć o poglądzie W.W. Mogilskiego, zgodnie z którym ustawa „tak szczegółowo reguluje treść wymienionych umów ubezpieczeń obowiązkowych, że eliminuje potrzebę wydawania dla nich OWU” (E. Kowalewski, D. Fuchs, W.W. Mogilski, M. Serwach, *Prawo ubezpieczeń gospodarczych*, Bydgoszcz–Toruń 2006). Zaprezentowany pogląd był także akceptowany w literaturze przez M. Serwach (M. Serwach, *Komentarz do ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych* [w:] *Prawo ubezpieczeń gospodarczych*, t. 1, *Komentarz*, red. M. Serwach, M. Glicz, Z. Brodecki, Warszawa 2010, s. 138).
- 5. Identyfikacja zasad zawierania i wykonywania umów ubezpieczenia obowiązkowego.** Sformułowanie dotyczące zasad „zawierania i wykonywania umów” nie jest zatem precyzyjne i nie odnosi się do faktycznego zakresu merytorycznego ustawy. Ustawodawca enumeratywnie wyodrębnił ubezpieczenia, względem których wskazał zasady ich zawierania i wykonywania oraz pozostałe ubezpieczenia, którym zasady te powinny odpowiadać. Ustawa odnosi się bowiem do regulacji dotyczących wszystkich ubezpieczeń

obowiązkowych oraz przepisy określające szczegółowe regulacje mające zastosowanie wobec ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego oraz ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych. W rozdziale 1, w szczególności w art. 4 u.u.o., wskazano katalog ubezpieczeń obowiązkowych, który jest tworzony nie tylko przez ubezpieczenia, wobec których ustawodawca określił zasady ich zawierania i wykonywania, lecz także wskazuje na ubezpieczenia wynikające z przepisów odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską. W odniesieniu do innych niż określone w pkt 1 umów ubezpieczeń obowiązkowych ustawodawca posługuje się zwrotem dotyczącym podstawowych zasad je obejmujących. Sytuacja ta doprowadza do trudności w skatalogowaniu ubezpieczeń obowiązkowych. Stan ten został poddany krytyce w doktrynie. Zdaniem W.W. Mogilskiego mamy do czynienia z postępującą „inflacją obowiązkowości” (W.W. Mogilski, *Zagadnienia legislacyjne ubezpieczeń obowiązkowych w kodeksie ubezpieczeń* [w:] *O potrzebie polskiego kodeksu ubezpieczeń*, red. E. Kowalewski, Toruń 2009, s. 184). W praktyce istnieje problem ustalenia faktycznej liczby ubezpieczeń obowiązkowych. W odniesieniu do analizy podstawowych zasad dotyczących innych ubezpieczeń obowiązkowych mogą powstawać wątpliwości zgodności przyjętych w ustawie regulacji z postanowieniami rozporządzeń wykonawczych.

III. Kontrola spełnienia obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej i obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego

6. **Zakres regulacji dotyczący sposobu kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umów ubezpieczenia.** Przedmiot regulacji ustawy dotyczący sposobu kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umów ubezpieczeń i konsekwencji jego niespełnienia odnosi się wyłącznie do ubezpieczeń wskazanych w pkt 1. Został on uregulowany w rozdziale 6 w art. 84–95 u.u.o. Należy jednak zwrócić uwagę na istniejącą niekonsekwencję ustawodawcy w zakresie identyfikacji skutków niespełnienia obowiązku zawarcia umowy. W tytule rozdziału 6 ustawodawca określa skutki niespełnienia tego obowiązku, uznając, że są nimi kontrola spełnienia obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, OC rolników i budynków rolniczych oraz opłaty.

IV. Zadania i zasady działania UFG i PBUK

7. **Zakres regulacji dotyczący instytucji pomocniczych.** Ustawa reguluje także zadania i zasady działania UFG oraz PBUK, które zaliczane są do instytucji pomocniczych rynku ubezpieczeniowego. Niejednokrotnie nazywane są one instytucjami quasi-ubezpieczeniowymi. W doktrynie prawa ubezpieczeniowego nie ma jednolitego poglądu dotyczącego zasadności zamieszczenia regulacji dotyczących zadań oraz zasad działania UFG

Książka zawiera kompleksowe omówienie przepisów ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Autorzy uwzględniają w niej najnowsze orzecznictwo zarówno sądów powszechnych, jak i Sądu Najwyższego oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Publikacja wyjaśnia kwestie dotyczące m.in.:

- zasad zawierania i wykonywania umów wynikających z ustawy,
- sposobów kontroli oraz konsekwencji niezawarcia powyższych umów,
- dochodzenia roszczeń z tytułu szkód na osobie, majątkowych oraz związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, a także z tytułu szkód w budynkach rolniczych,
- zadań i zasad działania Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i Polskiego Biura Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Komentarz został napisany przez uznanych przedstawicieli doktryny – pracowników Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Akademii Finansów i Biznesu Vistula, jak również praktyków – radców prawnych od wielu lat współpracujących z czołowymi ubezpieczycielami polskimi i zagranicznymi.

Opracowanie przeznaczone jest dla prawników na co dzień zajmujących się problematyką sporów ubezpieczeniowych: sędziów, adwokatów oraz radców prawnych. Zainteresuje pracowników towarzystw ubezpieczeniowych biorących udział w likwidacjach szkód komunikacyjnych i rolnych, a także brokerów oraz agentów ubezpieczeniowych.

Grzegorz Dybała – doktor nauk prawnych, radca prawny z kilkunastoletnim doświadczeniem zawodowym w obsłudze polskich i zagranicznych towarzystw ubezpieczeniowych; pełnomocnik procesowy w sporach sądowych z obszaru prawa ubezpieczeń gospodarczych; autor publikacji z zakresu prawa ubezpieczeń gospodarczych i prawa spółek handlowych.

Kamil Szpyt – doktor nauk prawnych, radca prawny, adiunkt w Katedrze Prawa Cywilnego Wydziału Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego; autor ponad trzydziestu publikacji z zakresu prawa nowych technologii, prawa własności intelektualnej, prawa ubezpieczeń gospodarczych i prawa cywilnego.

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ZAMÓWIENIA:
INFOLINIA: 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

CENA 249 ZŁ (W TYM 5% VAT)